

Arkivsak-dok. 14/25579-4
Saksbehandler Knut Otto Pedersen

Saksgang
Fylkesutvalget

Møtedato Saknr
03.12.2014

HØRINGSSVAR FRA VEST-AGDER FYLKESKOMMUNE - NOU 2014:4 ENKLERE REGLER - BEDRE ANSKAFFELSER, FORENKLING AV DET NORSKE ANSKAFFESESREGELVERKET

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

1. Vest-Agder fylkeskommune støtter i hovedsak KS Høringsuttalelse til NOU 2014:4 Enklere regler, bedre anskaffelser med noen tilleggskommentarer
2. Vest-Agder fylkeskommune ber Nærings- og fiskeridepartementet om å nyttiggjøre seg av de øvrige merknader og kommentarer som fremkommer i saksfremlegget

Vedlegg

- Høringsuttalelse KS – NOU 2014:4 Enklere regler, bedre anskaffelser
- Høringsnotat NFD

Bakgrunn for saken

Forenklingsutvalget ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 14. desember 2012 for å utrede og foreslå endringer av den særnorske delen av anskaffelsesregelverket.

Saksopplysninger

Forenklingsutvalget la 10.6.2014 frem sin utredning med forslag til endringer i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser og forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser. Utredningen belyser også en del andre relevante forhold som etter utvalgets oppfatning vil kunne bidra til «det gode innkjøp».

Med særnorske regler menes den delen av anskaffelsesregelverket som ikke innebærer en gjennomføring av direktiv 2004/18/EF i norsk rett, og er i hovedsak knyttet til Forskrift om offentlige anskaffelser del I og II.

NOUen finnes i sin helhet på NFDs sider:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/nfd/dok/nou-er/2014/NOU-2014-4.html?id=761768>

Vurderinger

KS har avgitt sin høringsuttalelse og de momenter som fremkommer i denne er godt gjennomarbeidet og begrunnet.

Det er positivt at det gjøres endringer i det nasjonale regelverket i tråd med endringer i EUs regelverk. Videre er det positivt at forenklingen gjør det mulig for innkjøperne å gjøre et faglig godt innkjøpsarbeid for å skaffe kommunen de beste betingelsene for sine anskaffelser, uten at fokus er kun på overholdelse av regelverket i seg selv.

De nye prosedyrereglene som foreslås må være i samsvar med EUs endringer i regelverket, og det vil være uheldig om det innføres strengere regler nasjonalt.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS flertallet i utvalgets forslag om at forhandlinger skal være en mulig og valgfri del av alle konkurranser.

Dette åpner for å gjennomføre avklaringer og rette opp feil/mangler og mulighet for å gjennomføre forhandlinger for å sikre krav til likebehandling. Prosedyren vil hindre at gode tilbud må avvises, og at konkurranser må avlyses grunnet ubetydelige feil/mangler som ellers ikke vil være mulig å rette opp uten ny konkurranse. Forslaget er en tillitserklæring til offentlige innkjøpere.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS flertallet i utvalgets forslag om at lånekontrakter bør løftes helt ut av anskaffelsesregelverket, blant annet fordi tilbyderne bare kan vedstå seg betingelsene i et kort tidsrom i et marked som endres kontinuerlig.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS flertallet i utvalgets forslag om at kontrakter med anslått verdi under 100 000 kroner unntas fra anskaffelsesregelverket. Forslaget medfører stor grad av forenkling i et område som er unødvendig ressurskrevende.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS flertallet i utvalgets forslag om bortfall av krav til anskaffelsesprotokoll, siden anskaffelsesprosessen er tilstrekkelig dokumentert gjennom normale arkivrutiner for prosessgjennomføringen, og videre at et elektronisk anskaffelsesverktøy vil gi full sporbarhet i prosessen.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS flertallet i utvalgets forslag om forhåndskunngjøring og videre om å ikke innføre en plikt for oppdragsgiver til å kunngjøre konkurranseresultater ved tildeling av kontrakter under EU/EØS-terskelverdiene. Det å påføre oppdragsgivere ytterligere plikter er ikke et forenklingstiltak.

Vest-Agder fylkeskommune mener bruk av egenerklæringer for dokumentasjon av kvalifikasjonskrav kan ha noen fordeler, men vil i mange tilfeller medføre både ekstra ressursbruk og forlenget saksbehandlingstid.

Evaluerings av et tilbud blir gjort relativt til de andre tilbudene. De tilbud som er med i sluttevalueringen av konkurransen påvirker resultatet av konkurransen.

Slik forslaget er lagt opp vil hele evalueringen måtte gjøres om igjen hvis det vinnende tilbudet er gitt av en leverandør som senere må diskvalifiseres fra deltagelse i konkurransen, fordi dette til kan både vinne som det beste tilbudet og påvirke konkurransen i forhold til hvilket tilbud som blir det beste. Kvalifisering av tilbyder må derfor være gjennomført før sluttevalueringen av tilbudene gjennomføres.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS flertallet i utvalgets forslag om at anskaffelsesdirektivets regler om elektronisk kommunikasjon også innføres under EU/EØS-terskelverdiene. Det må lages en løsning for eksempel i forbindelse med dagens DOFFIN-database som ivaretar dette, slik at det ikke blir obligatorisk for oppdragsgiver å anskaffe eget elektronisk konkurransegjennomføringsverktøy.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS flertallet i utvalgets forslag om unntak fra regelverket for samarbeid mellom offentlige aktører, såkalt utvidet egenregi og offentlig-offentlig samarbeid.

Vest-Agder fylkeskommune støtter flertallet i utvalgets forslag om å videreføre den nasjonale terskelverdien på 500 000 kroner for alle kontrakter som er omfattet av regelverket. Ut fra et forenklingsspespektiv ønsker flertallet ikke at terskelverdien differensieres for forskjellige typer kontrakter. Vest-Agder fylkeskommune er således uenig med KS syn på dette punktet, som er mindretallets forslag om heving av nasjonal terskelverdi til 600 000 kr.

Utvalgets mindretall ønsker å heve nasjonal terskelverdi for bygg- og anleggskontrakter til 3 mill. kr, noe som kan ha en hensikt for å styrke konkurranseevnen for lokalt næringsliv. Begrunnelse er at kontrakter under 3 mill. er mest aktuelt for lokale leverandører, som ikke alltid følger med på kunngjøringer på DOFFIN-databasen. Det er likevel viktig at konkurranseelementet og de grunnleggende prinsipper skal sikres selv om det ikke kunngjøres. Fortsatt kan kunngjøring velges dersom innkjøper finner det aktuelt. Hevingen av terskelverdi for dette området er også en tillitserklæring til innkjøper og det faglige skjønnets som alltid skal vurderes i forkant av konkurransen.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS mindretallet i utvalgets forslag om at for særlige tjenester, herunder helse- og sosialtjenester, settes til 3 millioner kroner, og at hele handlingsrommet opp til EØS-terskelverdi på 6 mill videreføres for ideelle organisasjoner.

Ved tildeling av kontrakter til om helse- og sosialtjenester til enkeltbrukere kommer kommunene ofte i en konflikt mellom å bryte reglene om taushetsplikt og reglene om offentlige anskaffelser. Det er viktig å få en klar avgrensning på dette området, for å unngå unødige belastninger for brukeren. Samtidig er det viktig å gi brukeren mulighet til å få den best tilpassede tjenesten for sitt behov.

Vest-Agder fylkeskommune støtter KS i synet på at det ligger innenfor utvalgets mandat å uttale seg om andre hensyn innenfor anskaffelsesområdet.

I sammenheng med temaet livssyklus kostnader, universell utforming og miljø støtter Vest-Agder fylkeskommune KS' uttalelse om at oppdragsgiver selv må bestemme hvilke formål som skal ivaretas i de enkelte anskaffelsene, hvor oppdragsgiver gis mulighet, men ikke plikt, til å fremme ulike samfunnsmessige hensyn gjennom anskaffelsesprosessene. Dette er hensyn som skal og bør ligge innenfor innkjøpsorganisasjonens faglige skjønn.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS utvalgets flertall om å fjerne plikten til å kreve skatteattest og HMS-egenerklæring. Denne ordningen har medført et byråkrati både hos de som utsteder disse attestene og hos oppdragsgiver som er unødvendig ressurskrevende. Det bemerkes at det bør etableres gode løsninger for at oppdragsgiver skal kunne innhente informasjon om betalt skatt og avgift fra sentrale register gjennom enkle oppslag dersom oppdragsgiver inntar slike krav i konkurransen.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS utvalgets flertall om at forskrift om lønns- og arbeidsvilkår ikke skal komme til anvendelse på anskaffelser innenfor nasjonale regelverk, da dette er ivaretatt gjennom oppdragsgivers informasjons- og påseplikt etter reglene om allmenngjøring. Plikten til å innta klausul etter forskrift om lønns- og arbeidsvilkår og påseplikten etter reglene om allmenngjøring er i praksis overlappende.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS at en tydeliggjøring av mulighetene til å stille vilkår som støtter opp om sentrale samfunnsmål, eksempelvis gjeldende lærlingeklausul, gjennom et begrenset antall «kan-bestemmelser».

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS forslaget om å innføre et unntak fra plikten til å følge de detaljerte prosedyrereglene i del II, hvis oppdragsgiver har behov for å foreta et dekningskjøp som er nødvendig fordi en konkurranse må avlyses, en KOFA-sak eller på grunn av en uavklart tvist som forsinker kontraktsinngåelse.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS utvalgets understrekning av at prinsippet om forholdsmessighet tilsier at oppdragsgivere generelt sett skal ha mer fleksibilitet i forskriftens del II (og enda mer i henhold til forskriftens del I) sammenlignet med anskaffelser etter del III.

Utvalget foreslår endringer i regler knyttet til tilbudslevering, spesielt her er merking av tilbud, fortløpende registrering, tilbudsåpning og så videre som kan virke formalistiske. Vest-Agder fylkeskommune mener at kravene til skriftlighet og bindende tilbud fortsatt skal gjelde, men at de øvrige forslag kan ha en forenklingseffekt. Reglene om tilbudsåpning vil uansett bortfalle når tilbudsåpning blir gjort elektronisk.

Vest-Agder fylkeskommune støtter i likhet med KS utvalgets flertall at oppdragsgivere bør ha mulighet til å søke å forhandle bort også vesentlige avvik for anskaffelser omfattet av den nasjonale delen av regelverket. Plikten til å avvise er i dag for streng. Ved at oppdragsgiver gis mulighet til å forsøke å forhandle bort vesentlige avvik vil man kunne unngå å avvise tilbud. En unødvendig avlyst konkurranse betyr sparte ressurser for oppdragsgiver.

Vest-Agder fylkeskommune støtter KS' syn på at leverandørene ikke bør få innsyn i hverandres tilbud før kontrakt er inngått. KS foreslår derfor at skjæringspunktet for når innsyn skal gis utsettes fra tildelingstidspunktet (slik regelen er i dag) til etter at kontrakt er signert. Det er viktig at tilbydere gjennom begrunnelse i innstillingsbrev skal få tilstrekkelig informasjon om konkurransen og tildeling. Behandling av innsyn krever store ressurser. Sett i forhold til offentlighetslovens bestemmelser vil innsyn i de fleste tilfeller gi den som krever innsyn begrenset informasjon. Endring av denne bestemmelsen vil derfor ha stor grad av forenkling.

Vest-Agder fylkeskommune støtter KS' syn på kravene for å få tilkjent negativ kontraktinteresse.

Vest-Agder fylkeskommune ønsker ikke å støtte et alternativ for innføring av et minimumsregelverk innen nasjonale terskelverdi. Dersom et «Alternativ II-regelverk» skal fungere side ved side med det nasjonale regelverk vil det kun medføre uklare forhold. Sannsynligheten er stor for at de fleste vil benytte minimumsregleverket. Vest-Agder fylkeskommune mener at dersom et minimumsregelverk vurderes, må det vurderes å være det nasjonale regelverket, og ser ikke på to slike regelverk som skal fungere parallelt som positivt.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Kristiansand, 13. november 2014

fylkesrådmann

fagansvarlig innkjøp